

HJ-2297

M. A. (Part - I) (External) Examination

May/June - 2018

Economics : Paper - V

(Economics of Social Sector & Environment)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of signs on your answer book.

Name of the Examination :
M. A. (Part - I) (External)

Name of the Subject :
Economics : Paper - V

Subject Code No. : 2 2 9 7 Section No. (1, 2,.....) : Nil

Seat No. :

Student's Signature

(૨) જમણી બાજુએ દર્શાવેલ આંક પ્રશ્નના ગુણ સૂચવે છે.

૧ પેરેટો અને સામાજિક ઈષ્ટતમતા વચ્ચે ભેદ જણાવો. વેહેંચણી અંગેના પેરેટો ધોરણની આકૃતિ વડે સમજ આપો. ૨૦

અથવા

૧ સામુદાયિક સંપત્તિ એટલે શું ? આ સંદર્ભે વિવિધ માલિકીના દરજ્જા સાથે સંબંધિત સંપત્તિ હક્ક દર્શાવતી વિગતો સવિસ્તર સમજાવો. ૨૦

૨ પર્યાવરણ મુલ્યનની વિવિધ પદ્ધતિઓ જણાવી આકસ્મિક મુલ્યન પદ્ધતિના તબક્કો સમજાવો. ૨૦

અથવા

૨ પર્યાવરણ અવનીતિને નિયંત્રણ કરવા માટેની બજાર આધારિત સાધનો જણાવી તેની વિગતે ચર્ચા કરો. ૨૦

૩ ભારતમાં પ્રવર્તતા પર્યાવરણીય કાયદાઓ કયા છે ? ભારતમાં વાયુ પ્રદૂષણ કાયદા વિષે વિગતે સમજાવો. ૨૦

અથવા

૩ પર્યાવરણીય જાગૃતિ એટલે શું ? આ સંદર્ભે સંયુક્ત વન સંચાલનનું મહત્વ જણાવી તે વિશેની વિગતો આપો. ૨૦

૪ ટકાઉ વિકાસનો ખ્યાલ સમજાવો. આ સંદર્ભે તેના મહત્વનાં લક્ષણો કયાં છે ? વિગતવાર ચર્ચા કરો. ૨૦

અથવા

૪ માનવ મૂડી અને ભૌતિક મૂડી વચ્ચે તફાવત જણાવો. આ સંદર્ભે આર્થિક વિકાસમાં શિક્ષણની ભૂમિકા સમજાવો. ૨૦

૫ ટૂંકમાં લખો : ૨૦

(અ) શિક્ષણ માટેની ખાનગી અને સામાજિક માંગને અસર કરતાં પરિબલો જણાવો.

(બ) સ્વાસ્થ્યની વ્યાખ્યા અને નિર્દેશકો.

અથવા

૫ સ્વાસ્થ્ય માટેના ખાનગી અને જાહેર નાણાકીય સ્ત્રોતો કયા છે ? ૨૦

ઉદાહરણ સહિતનું તેનું વર્ગીકરણ સમજાવો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :**
- (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
  - (2) Figures to the right indicate marks against the questions.

- 1 State differences between Pareto and social optimality. **20**
Explain the Pareto criterion for distribution with diagram.

OR

- 1 What is common property ? In this regard explain in **20**
detail the various property rights associated with the
ownership rights.

- 2 State the various methods of environmental valuation. **20**
Explain the various stages of contingent valuation method.

OR

- 2 State and discuss in detail the market based instruments **20**
to control the environmental degradation.

- 3 Which are the various environmental laws prevailing **20**
in India ? Explain in detail about the Air Pollution
Law in India.

OR

- 3 What is environmental awareness ? In this regard **20**
state the importance of joint forest management and
give details of the same.

- 4 Explain the concept of sustainable development. In this regard what are its important features ? Discuss in detail. 20

OR

- 4 State the difference between the physical and human capital. In this regard explain the importance of the role of education in economic development. 20

- 5 Write briefly : 20

- (a) State the public and private factors affecting the demand for education.
(b) Definition of Health and its indicators.

OR

- 5 Which are the private and public sources for health ? Explain the classification with examples in detail. 20